

Klemen Mihalič
vodja Izobraževalne službe pri JZS

Jamarsko izobraževanje

Jamarji smo čudni tiči! Da človek najde užitek v raziskovanju tega, za marsikoga nepomembnega delčka naše Zemlje, moraš biti res malo poseben. Večinoma je raziskovanje jam precej monotono, veliko časa posvetimo raziskovanju jam, ki ne pripeljejo nikamor. Vendar nam vsake toliko uspe najti pravo jamarsko odkritje. To je lahko zgolj kratka, vendar s sigovimi tvorbami izjemno lepo okrašena jama ali pa odkritje novih kilometrov jame globoko v kaninskem podzemlju. Pri jamarstvu lahko vsakdo najde nekaj za svoj okus. Vendar je kandidatov, ki bi se zanimali za našo prelepo in skrivnostno dejavnost, kot po pravilu bolj malo. Večkrat sem se že spraševal, ali je to prekletstvo ali blagoslov. Za kandidate, ki se udeležijo naše jamarske šole, je manjše število kandidatov zagotovo dobrodošlo, saj lahko tako izobraževanje poteka zelo individualno.

Jamar pripravnik Boštjan Kuhelj (levo) z jamarji prvič na dnu Velike Majhovke. FOTO MARKO MAJHEN

Začetki kontinuiranega izobraževanja v našem klubu segajo že skoraj dve desetletji v preteklost. Takrat je vodstvo kluba prišlo do spoznanja, da je za ohranjanje dejavnega jedra kluba ključno kakovostno izobraževanje novih generacij jamarjev. S tem namenom so začeli organizirati vsakoletne jamarske šole, katerih glavni motor je bil Mihael Rukše. Od takrat dalje so se v sklopu jamarske šole kalile številne generacije nadobudnih jamarjev. Nekaterim je začetna vnema kmalu usahnila, drugi pa smo še dandanes okuženi s to dejavnostjo. Tako kot do sedaj smo tudi v obdobju med letoma 2017 in 2021 vsako pomlad izvedli jamarsko šolo, na kateri kandidati pridobijo znanje, s katerim lahko pridobijo naziv jamar pripravnik. Šolanja novih tečajnikov ni ustavila niti epidemija covid-19, seveda z upoštevanjem smiselnih in logičnih ukrepov za preprečevanje širjenja okužb. V petih letih smo tako usposobili dvajset tečajnikov – v povprečju štiri na leto (preglednica 1). Program jamarske šole je sestavljen iz teoretičnih predavanj in praktičnih vaj, na katerih tečajnike seznanimo z osnovami krasoslovja, tehnikah ter načinih varnega in odgovornega obiskovanja jam, naučijo se uporabe vrvne tehnike, prve pomoči v jamarstvu in se seznanijo z delom Katastra jam.

Preglednica 1: Udeleženci jamarske šole med letoma 2017–2021

2017	Zvonka Janežič, Toni Prijatelj, Maj Rukše, Nika Rukše, Nace Vidrih
2018	Mitja Remih, Laura Vovčko, Primož Zore, Tomaž Žekar
2019	Ana Heij
2020	Mateja Kopina, Petra Saje
2021	Doriane Jouault, Robi Kobe, Marko Majhen, Nina Mandelj, Luka Pršina, Peter Pršina, Dominik Zagorc, Adam Likar (JK Brežice)

Prikaz prve pomoči ponesrečenemu jamarju. FOTO MARKO MAJHEN

Preverjanje znanja tečajnikov na klubskem izpitu v Stropnici. FOTO MARKO MAJHEN

Ob koncu jamarske šole na klubskem izpitu preverimo znanje tečajnikov, s čimer se jamarska šola uradno zaključí. Za tem se tečajniki lahko udeležijo izpita za naziv jamar pripravnik, ki ga organizira Izobraževalna služba pri Jamarski zvezi Slovenije. V zadnjem petletnem obdobju je ta izpit uspešno opravilo sedemnajst naših članov (preglednica 2). Jamarji pripravniki lahko nato v družbi izkušenejših jamarjev obiskujejo in raziskujejo jame ter s tem pridobivajo dragocene izkušnje z opremljanjem in dokumentiranjem jam. Tisti bolj smeli lahko že v enem letu dosežejo raven, da se lahko udeležijo izpita za naziv jamar. Ta izpit je veliko zahtevnejši kot izpit za jamarskega pripravnika, saj s tem izpitom kandidati pridobijo potrdilo o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje. Ta izpit je v zadnjih petih letih uspešno opravilo osem naših članov (preglednica 3).

Preglednica 2: Člani JKNNM, ki so med letoma 2017–2021 pridobili naziv jamar pripravnik

2017	Zvonka Janežič, Toni Prijatelj, Nika Rukše, Nace Vidrih
2018	Mitja Remih, Laura Vovčko, Primož Zore, Tomaž Žekar
2019	Ana Heij, Davor Kacin
2020	Mateja Kopina, Petra Saje
2021	Robi Kobe, Marko Majhen, Nina Mandelj, Luka Pršina, Peter Pršina

Preglednica 3: Člani JKNM, ki so med letoma 2017–2021 pridobili naziv jamar

2017	Črt Bučar, Sandi Vidrih
2018	Aleš Cvelbar, Jure Novak
2019	Mitja Remih
2020	Ana Heij, Zvonka Janežič
2021	Mateja Kopina

Najvišji naziv na področju jamarstva je inštruktor jamarstva pri Jamarski zvezi Slovenije. Poleg Mihaela ima med našimi člani najdaljši staž inštruktorja Zdravko Bučar, ki je kot dejavni inštruktor jamarstva deloval vse do leta 2020. Poleg Mihaela in Zdravka sva v zadnjih petih letih kot dejavna inštruktorja delovala še Damijan Šinigoj in Klemen Mihalič. Slednji sem leta 2019 prevzel vodenje Izobraževalne službe Jamarske zveze Slovenije, kar opravljam še danes. Poleg inštruktorjev jamarstva je pri izvedbi jamarskih šol sodelovalo tudi več izkušenejših članov, ki so pomagali pri praktični izvedbi treningov v steni ali pa so vodili predavanja iz posameznih tem (Andrej Hudoklin, Borivoj Ladišič, Anže Tomšič, Matija Gašperšič in Tomaž Grdin).

Opravljanje izpita za naziv jamar pripravnik v Sežani, september 2021. FOTO MARKO MAJHEN